

## Suomen yliopistokirjastojen neuvoston kokous 29.5.2008

*Kokouspaikka:* opetusministeriö, Meritullinkatu 1, Helsinki (kokoushuone Jukola).

*Puheenjohtaja:* Jarmo Saarti, Kuopion yliopiston kirjasto.

*Sihteeri:* Helena Mattila, Helsingin yliopisto.

*Isännöinti:* opetusministeriö (Anne Luoto-Halvari, Salla Grönholm, Anita Lehikoinen, Leena Vestala).

*Osallistujat:* jäsenet, lueteltu osoitteessa:

<http://www.kansalliskirjasto.fi/kirjastoala/neuvosto/tietoaneuvostosta/jasenet.html>

Reino Lipposen sijaisena toimi Kari Tiainen. Esittelijänä kokouksen myöhäisempään vaiheeseen osallistui myös Arja Tuuliniemi.

Seminaariin osallistui myös neuvoston ulkopuolisia henkilöitä.

*Kokousaika:* 29.5.2008 kello 9.30-16.10.

### 1. Kokouksen avaaminen

Puheenjohtaja avasi kokouksen kello 9.30.

### 2. Pöytäkirjan tarkistajat

Pöytäkirjan tarkistajiksi valittiin Hannele Fabritius Helsingin yliopiston Kumpulan tiedekirjastosta ja Eeva-Liisa Lehtonen Helsingin kauppakorkeakoulun kirjastosta.

### 3. Edellisen kokouksen muistion hyväksyminen

Hyväksyttiin edellisen kokouksen muistio.

### 4. Seuraavat neuvoston kokoukset

Päätettiin pitää syksyn neuvoston kokoukset seuraavasti:

- 29.9.2008 kello 18.00 lähtien ja päivällä 30.9.2008 Tampereen teknillisessä yliopistossa

- 28.11.2008 kello 10-16 Helsingissä Taideteollisessa korkeakoulussa.

### 5. Neuvoston suunnittelijan sijoituspaikka

Neuvoston suunnittelija Helena Mattila ja kokousseminaariin ulkopuolisena osallistunut Iiris Kuusinen Kymenlaakson ammattikorkeakoulusta poistuivat suunnittelijan sijoituspaikkaa koskevan käsittelyn ajaksi.

Todettiin, että neuvoston suunnittelijan tehtävää ei jatkossa enää voida hoitaa määräaikaisten järjestelyin vaan on valmisteltava esitys pysyvämmästä järjestelystä. Käytiin lähetekeskustelu. Päätettiin antaa työvaliokunnan valmisteltavaksi esitys suunnittelijan toimenkuvasta, sijoituspaikasta ja rahoituksesta siten, että esitys tuodaan syyskuun kokoukseen<sup>1</sup>.

-

Kokous keskeytettiin kello 10 alkaneen seminaarin ajaksi.

-

---

<sup>1</sup> Työvaliokunta päätti kokouksen yhteydessä keskusteltuaan valmistella asiaa 22.8.2008.

## Seminaari

Seminaarin ohjelma ja esitykset ovat luettavissa neuvoston verkkosivuilla:

[http://www.kansalliskirjasto.fi/kirjastoala/neuvosto/\\_tapahtumat/rakeseminaari/rake2008.html](http://www.kansalliskirjasto.fi/kirjastoala/neuvosto/_tapahtumat/rakeseminaari/rake2008.html)

Esityksiin liittyvässä keskustelussa ilmeni muun muassa seuraavaa:

- kirjastotoiminnan indikaattorin liittäminen yliopistojen tulosneuvotteluihin opetusministeriön kanssa ei näyttäisi sopivan opetusministeriön ajatuksiin tulevasta yliopistojen ohjausmallista: opetusministeriö on vähentämässä ohjausta, ja vastaisuudessa tultaneen yliopistojen kanssa neuvottelemaan nelivuotiskaudesta, johon mahdollisesti sisältyy yksi tarkistuskierrös
- opetusministeriö vähentäneet tuloskeskustelujen tutkintotavoitteisuutta siten, että 70 % rahoituksesta määräytyy koulutuksen ja tutkimuksen ja 30 % strategisen kehittämisen ja profiloitumisen pohjalta
- indikaattoreita opetusministeriössä vasta mietitään, mutta niitä ei tule olemaan useita; ministeriöllä on kiinnostusta seurata toiminnan laajuutta ja laatua sekä tehokkuutta (esimerkiksi opiskelijamäärät kandidaatti- ja maisteriopinnoissa, norminmukainen läpäisy, suoritettut tutkinnot, artikkelit)
- kansainvälinen kilpailulainsäädäntö voi asettaa tulevaisuudessa rajoitteita palvelujen tarjoamiselle yliopistoille
- arvonlisävero on asia, joka on otettava rakenteellisessa kehittämisessä ja yhteistoiminnallisissa sopimuksissa huomioon kustannuksia nostavana tekijänä
- opetusministeriö toivoo, että kirjastojen määrän rationalisoinnissa voitaisiin katsoa kirjastosektorirajojen yli
- kirjastojen on vaikea organisoida pois tiloja, jotka kerran on saatu, ja vanhojen kirjastotilojen uskäyttö on hankalaa.

-

Kokous jatkui seminaarin päätyttyä kello 15.30.

-

## 6. FinELibin aineistotuen kohdentaminen vuodesta 2009

Aineistotuen kohdentamista oli valmistellut työryhmä Mirja Iivonen (puheenjohtaja), Maria Schröder, Ulla Nygrén, Päivi Kytömäki, Ari Muhonen, Kaija Sipilä, Ari Alkio, Kaisa Tamminen ja Arja Tuuliniemi.

Työryhmän esitys:

1. Työryhmä esittää, että yliopistojen FinELib-aineistomäärärahan (2,4 milj. euroa) jaossa otetaan vuoden 2009 alusta lukien käyttöön malli, jossa EEBO- ja ECCO-aineistojen vuosilisenssit maksetaan keskitetysti aineistomäärärahasta ja jäljelle jäävästä määrärahasta 50 % kohdennetaan Elsevierin Freedom-kokoelmaan ja 50 % yliopistoille käytettäväksi FinELib-aineistohankintaan. Elsevierin tukiosuudet kirjastoille lasketaan nykyisten yliopistokohtaisten hintojen suhteessa. Yliopistot ilmoittavat FinELib-palveluyksikölle 1-5 aineistoa / yliopisto, joihin käyttäjämäärien perusteella jaettava määräraha kohdennetaan. Hallintotyötä vähentää, jos kohdennettavia aineistoja on mahdollisimman vähän. Yliopiston käyttäjälukujen perusteella jaettava aineistomääräraha on mahdollista kohdentaa kokonaan yhteen aineistoon. Elsevierin sopimuskauden (2008-2011) lopulla päätetään, jatketaanko Elsevierin tukemista vai jaetaanko Elsevierin

määrärahaosuus muulla tavalla. Uuteen jakomalliin siirrytään vuoden 2009 alusta lukien ilman siirtymäkautta.

2. Työryhmä esittää, että avoimen yliopiston määrärahan (200 000 euroa) jakoon ei tehdä muutoksia, vaan määräraha jaetaan avoimen yliopiston käyttäjämäärien suhteessa myös vuodesta 2009 lukien. Yliopistot ilmoittavat palveluyksikölle 1-2 aineistoa, joihin avoimen yliopiston määräraha kohdennetaan.

Aineistotuen kohdentamista valmistelleen työryhmän esitystä kannatettiin. Tuulikki Nurminen teki vastaesityksen asian harkitsemisesta ja edelleen valmistelemisesta. Hänen esityksensä ei saanut kannatusta. Kokouksessa päätettiin kohdentaa tuki esityksen mukaan. Tuulikki Nurminen ilmaisi päätöksestä eriävän mielipiteensä. Arja-Riitta Haarala esitti ponnen PCI:n käyttö- ja ylläpitokustannusten selvittämisestä.

## **7. Kokouksen päättäminen**

Puheenjohtaja päätti kokouksen kello 16.10.

Vakuudeksi

Helena Mattila  
Suunnittelija

Pöytäkirjan tarkastajat

Eeva-Liisa Lehtonen

Hannele Fabritius